

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

**Ceļa karte pašvaldībām
darbā ar ANO ilgtspējīgas
attīstības mērķiem:
secinājumi un ieteikumi pēc
revīzijas**

26.09.2023

Oskars Erdmanis, Baiba Bebre

**Kāpēc revīzijā vērtējam tieši
ilgtspējīgas attīstības mērķus?**

Īsi par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Pieņemti 2015.gadā laika periodam līdz 2030.gadam

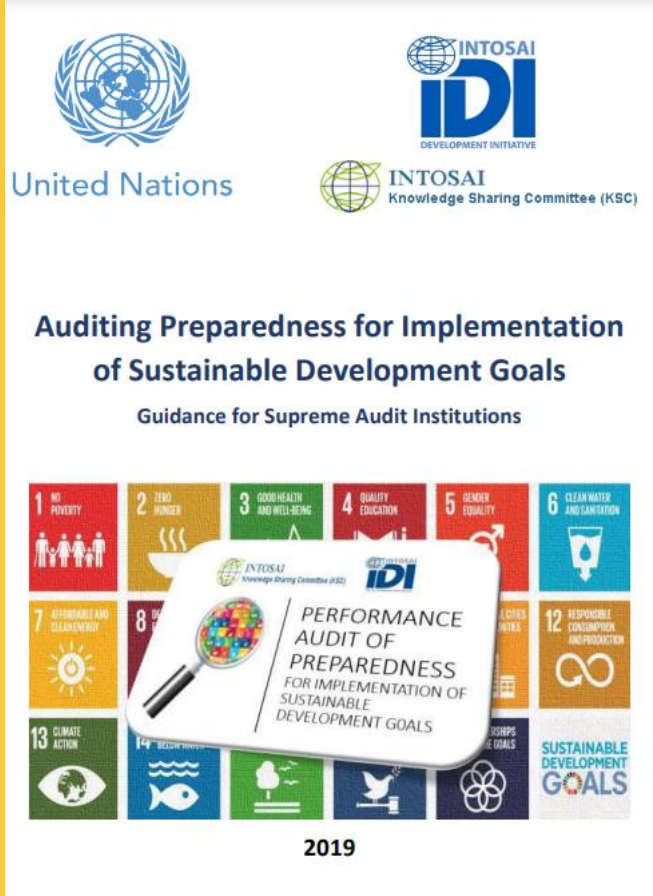
17 mērķi, tiem pakārtoti 169 apakšmērķi un 231 unikāli rādītāji

Ekonomiskās, sociālās un vides dimensiju līdzsvars

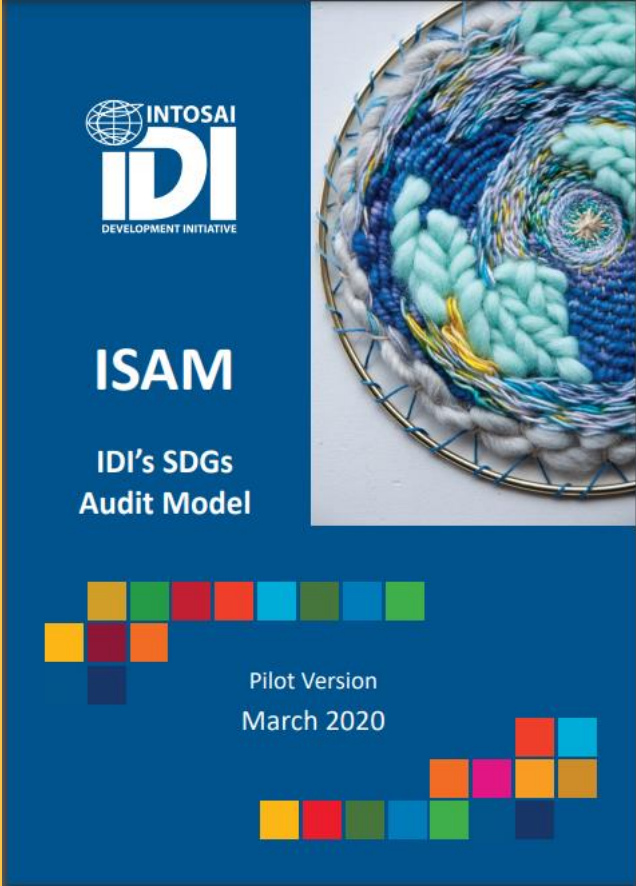
Nabadzības mazināšana un ilgtspējīga attīstība, ceļš uz labklājību un ekonomikas attīstību

- ❖ **2023. gads – mērķu ieviešanas perioda vidus**
- ❖ **Starptautiskā augstāko revīzijas iestāžu organizācija INTOSAI kā vienu no savām prioritātēm ir izvirzījusi ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanas veicināšanu**
- ❖ **Augstāko revīzijas iestāžu loma mērķu sasniegšanā – vērtēt to sasniegšanas pakāpi un priekšnoteikumus**

Gatavība mērķu ieviešanai

Mērķu sasniegšanas progress

Pamatsoļi darbā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem

- Izpratnes veicināšana par mērķiem un sabiedrības iesaiste
- Mērķu ietveršana attīstības plānošanas dokumentos
- Finansējuma piešķiršana mērķu īstenošanai
- Mērķu progresa uzraudzība - kur esam un ko varam uzlabot?

**Izaicinājumi ceļā uz
ilgtspējīgu attīstību**

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

ANO 2023. gada jūlijā norāda, ka pasaule ir novirzījusies no ceļa, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus līdz 2030. gadam – progresam nepieciešama mērķtiecīga valstu rīcība, skaidras rīcībpolitikas, investīciju plāni un partnerības

Ko vēl varam uzlabot līdz 2030. gadam?

Koordinēta
mērķu
popularizēšana,
sabiedrības
iesaiste

Latvijai aktuālo
mērķu
integrēšana
attīstības
plānošanā un
budžetos

Regulāra
progresā
uzraudzība un
nepieciešamo
datu pieejamība

Pašvaldību loma

Ārvalstu un Latvijas pieredze

- ❖ Pašvaldības ir pārvaldes līmenis, kas vislabāk var sasaistīt globālos mērķus ar vietējām kopienām
- ❖ ANO ir aprēķinājusi, ka līdz pat 65% apakšmērķu nav iespējams sasniegt, neiesaistot pašvaldības
- ❖ Latvijā vismaz 53% no pašvaldību funkcijām ir saistītas ar IAM

Agenda 2030 in my municipality

A handbook for practitioners for localizing the
Sustainable Development Goals (SDGs)

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (giz) GmbH

THE 2030 AGENDA Through the eyes of local and regional governments' associations

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

WHAT LOCAL GOVERNMENTS NEED TO KNOW

UCLG
United Cities
and Local Governments

LOCALIZING THE SDGs

HOME
ABOUT
TOOLS
LIBRARY
VLRs
LOCAL ACTION

UN Sustainable Development Goals: A Guide for Councils

Ilgtspējīgas attīstības mērķu popularizēšana un sabiedrības iesaiste

- ❖ Vai pašvaldības vadība un darbinieki ir informēti par mērķiem?
- ❖ Vai ir skaidrs, kuru darbinieku kompetencē ietilpst darbs ar mērķiem?
- ❖ Vai pašvaldības iedzīvotāji ir informēti par mērķiem, to nozīmi un darbībām, ko pašvaldība veic mērķu sasniegšanai?
- ❖ Vai pašvaldībā pastāv mehānismi, lai veicinātu dialogu un atbalstītu sabiedrības ieceres ilgtspējas jautājumos?

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Barcelona 2030 Agenda Awards

Barcelona:
sustainable
perspective

BARCELONA
AGENDA 2030

SDG's in Vlaanderen

De Verenigde Naties stelden ambitieuze doelstellingen op. Ook Vlaanderen streeft die sustainable development goals (SDG's) na en vertaalde ze naar eigen doelstellingen op het Vlaamse niveau. Die vertaalde doelstellingen vormen samen Vizier 2030.

SDG 1: Beëindig armoede overal en in al haar vormen

SDG 2: Beëindig honger, bereik voedselzekerheid

The new Municipality of Asker and the SDG's

Watch later

Watch on YouTube

as the framework for our new municipality,

COMMUNICATOR

SDG VOICES

"What started as a communications campaign has evolved into ambitious policy commitments made by our city with regard to the SDGs. We owe this in large part to winning an UN SDG Action Award in 2018, which ignited a snowball effect by shining the spotlight on our initiative."

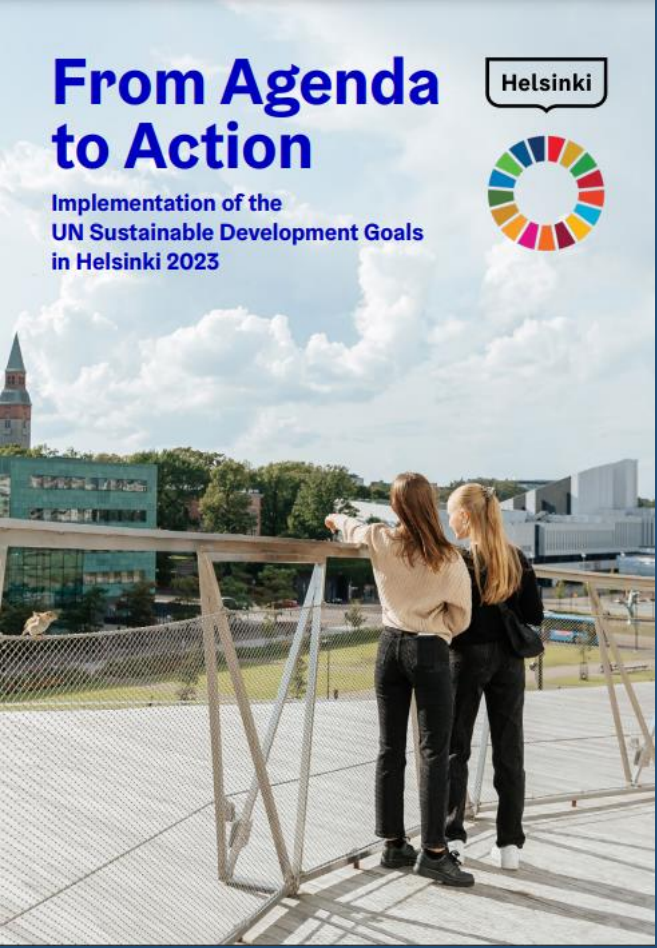
City of Ghent

Mērķu integrēšana attīstības un budžeta plānošanas procesos

- ❖ Cik ļoti pašvaldības prioritātes, mērķi, rīcības virzieni jau saskan ar ilgtspējīgas attīstības apakšmērķiem?
- ❖ Kuri ilgtspējīgas attīstības apakšmērķi ir prioritāri pašvaldībai?
- ❖ Vai attīstības plānošanas dokumentos ir nepieciešami kādi pilnveidojumi/precizējumi?
- ❖ Vai mērķu sasniegšanai tiek piešķirts finansējums?

Progresu uzraudzība

- ❖ Vai pašvaldībai ir pieejami ilgtspējīgas attīstības mērķu rādītājiem atbilstoši dati sava progresu mērīšanai?
- ❖ Vai pašvaldība izmanto tai pieejamos datus sava attīstības progresu mērīšanai un datus balstītu lēmumu pieņemšanai?

SDG Indicators for Berlin, Stadt

Selected SDGs: 17 ✓ Comparison with state average

Indicator values compared over time: ● improved ▶ unchanged ■ worsened

1 NO POVERTY

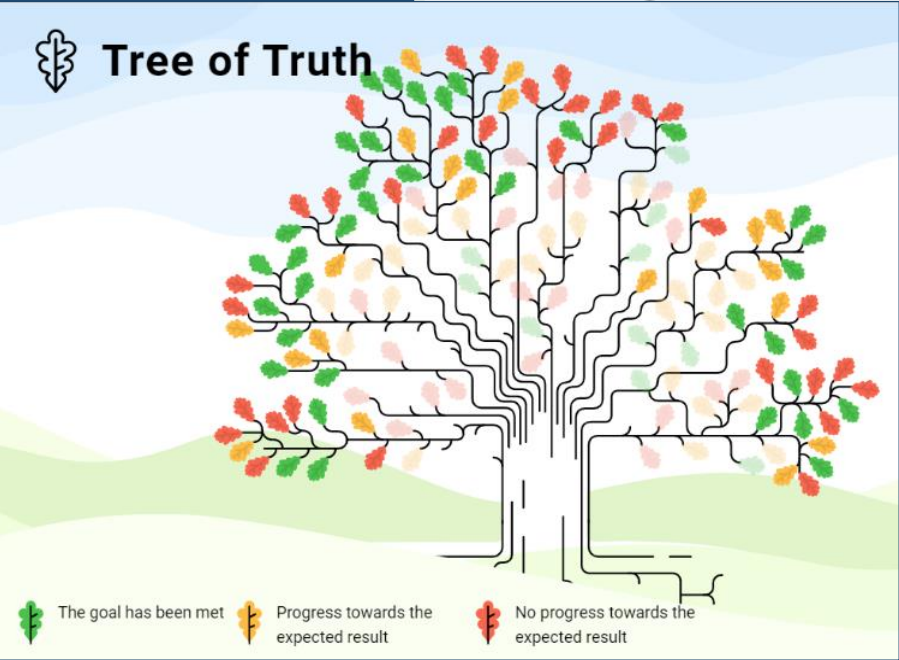
End poverty in all its forms everywhere
More about this SDG >

SGB II / SGB XII rate ⓘ	17.74	●	+
Poverty – child poverty ⓘ	26.096	●	+

10 REDUCED INEQUALITIES

Reduce inequality within and between countries
More about this SDG >

Employment rate – foreigners ⓘ	73.39	●	+
School drop-out rate – foreigners ⓘ	128.073	●	+
Naturalisations ⓘ	0.91	■	+

AP2027 PRIORITĀTE	RĪGAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030	ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI
1. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā		

ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi līdz 2030. gadam	VP1: Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un DKN	VP2: Cilvēkresursu attīstība	VP3: Atvērta pārvaldība un saikņu stiprināšana starp pašvaldību, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem	VP4: Konkurētspējīga, daudzveidīga uzņēmējdarbības vide	VP5: Līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei
Novērsta nabadzība		X	X	X	
Dzimumu līdztiesība	X	X	X	X	X
Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme		X		X	X

Bauskas novada pašvaldības rīcības ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā

ANO mērķis	Saturs	Rīcības virziens attīstības programmā
 1 NOVĒRSTA NABADZĪBA	Latvijas mērķis ir mazināt nabadzības riskus visiem iedzīvotājiem. Ekonomiskā izaugsme, atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, pārdomāta nodokļu sistēma, mūžizglītība un cienīgs (drošs, pietiekami atalgots) darbs novērš nabadzību.	Labklājība visiem / sociālā un veselības joma; Sociālo pakalpojumu kvalitāte, pieejamība un attīstība.
 2 NOVĒRSTS BĀDS UN ILGTSPĒJĪGA LAUKSAIMNIECĪBA	Ilgtspējīga un videi draudzīgu lauksaimniecības produktu ražošana; bioloģiskās lauksaimniecības platību palielināšana; nišas produktu ražošana un to iekļūšana tirgū, mazo un vidējo saimniecību attīstība, vienlaikus uzlabojot lauku dzīves vides kvalitāti.	Veselības veicināšana un slimību profilakse.

Teritoriālā vienība	Nr.p.k.	VP, RV, U	Investīciju projekts	Rezultāti	Saištītie projekti	Atbildīgie	Laiks	Summa KOPĀ indikatīvi, EUR							
								t.sk. PAŠV., EUR	VALSTS, EUR	CITI, EUR	ES fondi, EUR	Finans. (apz.)	ANO m		
Valmieras novads	19	1112	Vides pieejamības uzlabošana Valmieras novada izglītības iestādēs	Pasākumi vides un informācijas pieejamības uzlabošanai cilvēkiem ar speciālajām vajadzībām VNP dibinātajās izglītības iestādēs; Izglītības iestādes ir pieejamas cilvēkiem ar speciālām vajadzībām.		Pašvaldība (IP, NĪAP)	2023-2028	500,000	500,000					Pašvaldība	1., 3., 4., 10.

Globālā izglītība: skaties globāli, rīkojies lokāli!

Jauna rubrika

Ar šo tiek aizsākta jauna tematiskā rubrika par to, kas ir globālā izglītība, uz ko tā attiecas un kādas tēmas tajā tiek iekļautas. Visu 2019. gadu katrā avīzes „Jēkabpils Vēstis” izdevumā varēsiet uzzināt interesantu un arī sadzīvē noderīgu informāciju par dažādām ar globalizāciju saistītām lietām.

Globālā izglītība neattiecas tikai uz izglītības iestādēm, jo tā ir cieši saistīta ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, jeb Globālajiem mērķiem. Tiem ir 17 mērķu jomas, piemēram, elastīgas pilsētas, miermīlīga sabiedrība, novērsta nabadzība, veselīga dzīve, kvalitatīva izglītība, ilgtspējīga in-

lasiet šo rubriku un pārlecinieties par to, ka ikvienam cilvēkam kā individuam, kā arī organizācijai, iestādei un uzņēmumam ir patiesi nozīmīga loma un iespējas ietekmēt izmaiņas uz pozitīvo pusi.

Satraucoši fakti jeb tāpēc nepieciešami GLOBĀLIE MĒRĶI

- 8 cilvēkiem pasaulē pieder tikpat daudz bagātību, cik 3,6 miljardiem pasaules iedzīvotāju kopā.
- Pasaulē apmēram 795 miljoni jeb viens no deviņiem cilvēkiem cieš no bada.
- Pasaulē 3,1 miljonu bērnu gadā mirst no bada.
- Viens no astoņiem cilvēkiem pasaulē dzīvo graustos, kopā apmēram viens mil-

- Apmēram 750 miljoni jauniešu un pieaugušo pasaulē nemāk lasīt un rakstīt.
- Katrā okeāna kvadrātjūdžē var atrast 46 000 peldošu plastikas gabalu.
- Eiropā vidēji cilvēks gadā atkritumos izmet 95–115 kg pārtikas, turpreti pasaules nabadzīgākajos reģionos – tikai 6–11 kg.
- Latvijā aptuveni 87 000 bērnu dzīvo nabadzīgās ģimenēs – to rīcībā ir vidēji tikai 131 eiro uz katru ģimenes locekli mēnesī.
- Latvijas izglītības iestādēs nav reģistrēti apmēram 19 000 bērnu (2017. gada dati).
- Latvijā darba samaksa starp vīriešiem un sievietēm atšķiras par apmēram 16%.

Pēc revīzijas

<https://www.lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/vai-latvija-ir-izveidoti-prieksnosacijumi-ano-ilgtspejigas-attistibas-merku-sasniegsanai>

Kartējums – pašvaldībām aktuālie IAM

Nr.p.k.	Ilgspējīgas attīstības mērķis	Ilgspējīgas attīstības apakšmērķis	Attiecas uz pašvaldībām UCLG vērtējumā	Valsts kontroles identificētā pašvaldības funkcija	Funkcija atbilstoši Pašvaldību likumam	Atsauce
						
1. mērķis VISUR IZSKAUST NABADZĪBU VISĀS TĀS IZPAUSMĒS						
1	1. mērķis VISUR IZSKAUST NABADZĪBU VISĀS TĀS IZPAUSMĒS	1.1. Līdz 2030. gadam visur izskaust galēju nabadzību, kāda, pēc pašreizējiem kritērijiem, ir tad, ja cilvēkam jāpārtiek ar mazāk nekā USD 1,25 dienā.	x	x	* nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus;	Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punkts
2	1. mērķis VISUR IZSKAUST NABADZĪBU VISĀS TĀS IZPAUSMĒS	1.2. Līdz 2030. gadam vismaz uz pusi samazināt to visu vecumu vīriešu, sieviešu un bērnu īpatsvaru, kuri dzīvo nabadzībā visās tās dimensijās atbilstoši valstī pieņemtajai definīcijai.	x	x	* nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus; * īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību;	Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punkts, 11. punkts
						
3. mērķis NODROŠINĀT VESELĪGU DZĪVI UN SEKMĒT LABKLĀJĪBU JEBKURA VECUMA CILVĒKIEM						
16	3. mērķis NODROŠINĀT VESELĪGU DZĪVI UN SEKMĒT LABKLĀJĪBU JEBKURA VECUMA CILVĒKIEM	3.1. Līdz 2030. gadam samazināt māšu mirstību visā pasaulē līdz mazāk nekā 70 gadījumiem uz 100 000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni	x	x	* gādāt par iedzīvotāju veselību — īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību;	Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 6. punkts
17	3. mērķis NODROŠINĀT VESELĪGU DZĪVI UN SEKMĒT LABKLĀJĪBU JEBKURA VECUMA CILVĒKIEM	3.2. Līdz 2030. gadam panākt, ka vairs nenotiek novēršami jaundzimušo un bērnu vecumā līdz 5 gadiem nāves gadījumi, visām valstīm izvirzot mērķi samazināt jaundzimušo mirstību līdz vismaz 12 gadījumiem uz 1000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni, un bērnu vecumā līdz 5 gadiem mirstību līdz vismaz 25 gadījumiem uz 1000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni	x	x	* gādāt par iedzīvotāju veselību — īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību; * nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus; * īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību;	Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 6. punkts, 9. punkts un 11. punkts

Ceļa karte darbā ar IAM

Ceļa karte pašvaldībām darbā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Rīga 2023.

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

CEĻA KARTE PAŠVALDĪBĀM DARBĀ AR ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIEM

Ceļa karte pašvaldībām darbā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Par ceļa karti

Ceļa karte ir izstrādāta, izmantojot revīzijā "Vai Latvijā ir izveidoti priekšnosacījumi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai?" iegūto informāciju par starptautisko labo praksi ilgtspējas jomā. Šis informatīvais materiāls ir sagatavots, lai atbalstītu pašvaldības praktiskā darbā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (turpmāk – IAM), vienlaikus apzinoties, ka ceļā uz ilgtspējību nav vienas pareizās receptes un tikai katras pašvaldības kompetencē ir tai aktuālo mērķu un aktivitāšu noteikšana. Ceram, ka šajā dokumentā apkopotie resursi palīdzēs pašvaldībām plašo un universālo ideju – ilgtspējīgas attīstības mērķi – piepildīt ar konkrētu, katras pašvaldības situācijai atbilstošu saturu.

Satura rādītājs

Kas ir ANO IAM? Kāpēc tie ir svarīgi man un manai pašvaldībai?	2
Kurš atbild par IAM īstenošanu?	3
Pamata soļi darbā ar IAM: ar ko sākt?	4
Izpratnes radīšana par IAM un sabiedrības iesaiste	4
IAM integrēšana pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos ...	5
IAM integrēšana pašvaldību budžeta plānošanas procesā	6
IAM progresu uzraudzība	6
Noderīgi resursi	7
Atsauces	7

Kas ir ANO IAM? Kāpēc tie ir svarīgi man un manai pašvaldībai?

Ikviena pasaules valsts arvien vairāk saskaras ar izaicinājumiem, kā sabalansēt ekonomisko izaugsmi ar pieaugošo dabas resursu patēriņu un pieaugošo plaisu ienākumu un labklājības līmeņa atšķirībā starp dažādām sabiedrības grupām.

Kā atbildi globālajiem izaicinājumiem visas 193 Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) dalībvalstis 2015. gadā pieņēma rezolūciju¹ "Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam" jeb *Dienaskārtību 2030, kas nosaka 17 IAM un tiem atbilstošus 169 apakšmērķus, kas sasniedzami līdz 2030. gadam (skatīt 1. attēlu).*

Ceļa karte darbā ar IAM

CEĻA KARTE PAŠVALDĪBĀM DARBĀ AR ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIEM

1 ĀRSTĀBĪBAS VEIKSMI Visur izskatīt nabadzību visā tās izpausmēs	2 NOBĒRŠANA UN IZSTRĀDE Izskatīt būvniecības, parakstīt pārkārto drošību un izstrādāt un veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību	3 ĀRSTĀBĪBAS VEIKSMI Nodrošināt veselīgu dzīvi un veicināt iedzīvotāju jebkura vecuma cilvēkiem	4 IZGLĪTĪBAS VEIKSMI Nodrošināt iekļaušanos un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespājas	5 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Pārskatīt dzīvotņu un nodrošināt piemērotas iespājas visām sievietēm un meitenēm	6 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Nodrošināt sētas un samērīgus pieeju pieeju visiem un ilgtspējīgu pārvaldību
7 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Nodrošināt visiem pieejamiem un ilgtspējīgu enerģijas un tīrā enerģijas enerģijas par pieņemamu cenu	8 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Veicināt noturīgu, iekļaušanos un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pārtiku un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēku cieņu darbu visiem	9 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaušanos un ilgtspējīgu infrastruktūru un veicināt inovācijas	10 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Samazināt nevienlīdzību starp vīriem un vāstiem iekšienē	11 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Pārskatīt pilsētās un apdzīvotās vietās iekļaušanos, drošas, pieejamas iespājas un ilgtspējīgas	12 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Nodrošināt ilgtspējīgas patēriņa paradumus un ražošanas modeļus
13 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Veikt efektīvus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi	14 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību	15 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Aizsargāt, atjaunot un veicināt savstarpēji ekosistēmu ilgtspējīgu izstrādi	16 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Veicināt miermīlīgu un iekļaušanos sabiedrību ilgtspējīgu attīstību, nodrošināt tiesīgas tiesas pieeju visiem	17 ĪSTENOŠANA UN IZSTRĀDE Stiprināt globālas partnerības īstenošanas ietekmi un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgu attīstībai	

1. attēls. Dienaskārtībā 2030 ieviesta IAM. Revīziju veidošanas attēls.

Visi 17 mērķi ir savstarpēji saistīti un nedalāmi¹ – tie jāīsteno saskaņoti, nevis sadrumstaloti. Piemēram, kultūras joma ir saistīta gan ar nabadzības mazināšanu, gan izglītību un vides ilgtspēju. Savukārt vides jomu ietekmē gan ekonomiskā attīstība, gan sociālās problēmas. IAM aicina veidot sadarbību starp ministrijām, nozarēm, pašvaldībām un citām ieinteresētajām pusēm, lai politiku izstrādē risinātu savstarpēji saistītus problēmjautājumus.

Kurš atbild par IAM īstenošanu?

Galvenā atbildība par IAM sasniegšanas virzību, kā arī progresu uzraudzību un izvērtēšanu ir paredzēta² valsts valdībai. Tai pat laikā, lai īstenotu apņemšanos³ nevienam neatstāt novārtā, Dienaskārtībā 2030 paredz⁴, ka tās īstenošanas procesā ir plaši jāiesaista dažādas ieinteresētās puses, tostarp visi valsts pārvaldes līmeņi, pilsoniskā sabiedrība un privātais sektors.

IAM sasniegšanā īpaši nozīmīga loma ir arī vietējām pašvaldībām – ANO ekspertī definējusi⁵, ka līdz pat 65% no IAM 169 apakšmērķiem ir saistīti ar pašvaldību kompetencē esošām darbībām un tieši vietējās pašpārvaldes līmenis būs izšķirošais posms IAM sasniegšanā. Savukārt, izvērtējot Pašvaldību likumā paredzētās pašvaldību autonomās funkcijas, revidentu vērtējumā, vismaz 53% no Latvijas pašvaldību funkcijām ir saistītas ar IAM. Tāpēc Dienaskārtības 2030 īstenošanā būtiska ir plaša

CEĻA KARTE PAŠVALDĪBĀM DARBĀ AR ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIEM

pašvaldību iesaiste un IAM izpratnes veicināšana vietējā un reģionu līmenī.

Pašvaldību loma IAM sasniegšanā izpaužas⁷ gan attīstības plānošanā, gan budžeta plānošanā un līdzekļu piešķiršanā ar IAM saistītām aktivitātēm. Tāpat pašvaldībām kā iedzīvotājiem tuvākajam valsts pārvaldes līmenim ir iespējams efektīvi apzināt un koordinēt vietējā līmeņa ieinteresētās puses (iedzīvotājus, uzņēmējus, NVO u.c.) mērķu sasniegšanai.

Darbs ar IAM valstīm un pašvaldībām ļauj sistēmiski novērtēt un salīdzināt savu attīstību globālā mērogā, lai identificētu savas vājās puses un ilgtermiņā mērķtiecīgi rīkotos to pilnveidošanai, sabalansējot dažādās vajadzības, veicinot augstu dzīves līmeni un apmierinātu sabiedrību.

Pamata soļi darbā ar IAM: ar ko sākt?

Dienaskārtības 2030 īstenošanas gaitā tiek izcelta nepieciešamība integrēt Dienaskārtību 2030 attīstības plānošanas procesos ne tikai nacionālā, bet arī vietējā līmenī. Šajā kontekstā plaši tiek lietots jēdziens lokalizācija, kas apzīmē IAM integrāciju, īstenošanu un uzraudzību vietējā līmenī, lai sasniegtu globālos mērķus⁸. Starptautiskajā praksē tiek izcelti šādi soļi IAM lokalizācijai:

- Izpratnes veicināšana par IAM un sabiedrības iesaiste
- IAM ietveršana attīstības plānošanas dokumentos
- Finansējuma piešķiršana IAM īstenošanai
- IAM progresa uzraudzība - kur esam un ko varam uzlabot?

Izpratnes radīšana par IAM un sabiedrības iesaiste

Lai sasniegtu IAM, ir nepieciešams sabiedrības atbalsts un dialogu ar sabiedrību. Tāpēc nepieciešams veicināt ieinteresēto pušu izpratni par IAM un to nozīmi, kā arī veicināt sabiedrības līdzdalību IAM īstenošanas pasākumos. Vērtējot iespējamos pasākumus IAM popularizēšanai un sabiedrības iesaistei, pašvaldība var aplūkot dažādus jautājumus:

- Vai ir skaidrs, kuru darbinieku kompetencē ietilpst darbs ar IAM (piemēram, attīstības plānošanas speciālisti, finanšu speciālisti, u.c.)?
- Vai pašvaldības vadība un darbinieki ir informēti par IAM? Ir svarīgi, lai domes deputāti un darbinieki ne tikai ir informēti IAM, bet arī izprot to nozīmi un pievienoto vērtību pašvaldībai, jo tas veicina atbalstu IAM praktiskai īstenošanai. Izpratne par IAM tāpat palīdz pašvaldības darbiniekiem saprast, cik lielā mērā pašvaldības īstenošanās aktivitātes jau veicina IAM īstenošanu (piemēram, bioloģisko atkritumu šķirošana skolās vai kompostēšanas laukumu izveide pašvaldības teritorijā palīdz sasniegt ar pārtikas atkritumu apjoma mazināšanu saistītus mērķus).

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Skanstes iela 50, Rīgā, LV-1013
Tālrunis: 67017500
E-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv
FB/Twitter: @VKontrole

Paldies par uzmanību! Laiks jautājumiem un diskusijām!